

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ EDITORIAL

Όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της Τηλεϊατρικής στην Ελλάδα

Η Τηλεϊατρική και η χρήση νέων τηλε-εφαρμογών στην υγεία αποτελούν ταχέως αναπτυσσόμενο πεδίο, στο οποίο συμμετέχουν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, ιατροί αλλά και άλλοι επαγγελματίες υγείας. Παρ' όλα αυτά, η ενημέρωση των ιατρών και του κοινού για τις δυνατότητες που προσφέρει η Τηλεϊατρική είναι ελλιπής, ενώ το νομικό πλαίσιο των υπηρεσιών είναι προς το παρόν ατελές.

Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης και της προώθησης της επικοινωνίας μεταξύ των ιατρών της χώρας μας αναφορικά με σύγχρονους τομείς, η Ιατρική Εταιρεία Αθηνών διοργάνωσε και πραγματοποίησε την εκπαιδευτική ημερίδα «1η Συνάντηση για την Τηλεϊατρική και τις Τηλε-εφαρμογές υγείας στην Ελλάδα» στις 2 Δεκεμβρίου 2022, στην Αθήνα.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας παρουσιάστηκε η εμπειρία των επαγγελματιών υγείας στην εφαρμογή της Τηλεϊατρικής στη χώρα μας σε διάφορους τομείς, περιλαμβανομένης της Καρδιολογίας, της Νευρολογίας, της Ψυχιατρικής, της Παιδοψυχιατρικής, της Ενδοκρινολογίας και της Δερματολογίας. Επί πλέον, παρουσιάστηκαν καλές πρακτικές στο εξωτερικό, η επέκταση του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής, καθώς και ζητήματα του Κώδικα Δεοντολογίας, τα οποία τροφοδότησαν περαιτέρω γόνιμη συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων.

Παρακάτω αναφέρονται επιγραμματικά τα σημαντικά θέματα που αναδύθηκαν και συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της ημερίδας στον τομέα της Τηλεϊατρικής, με στόχο την ενημέρωση των σχετικών εμπλεκόμενων φορέων, και απώτερο σκοπό την ευόδωση της ανάπτυξης της Τηλεϊατρικής στη χώρα μας, αλλά και την ουσιαστική αξιοποίηση από την πολιτεία.

- Το ατελές **νομικό πλαίσιο** στη χώρα μας όσον αφορά στη χρήση της Τηλεϊατρικής κρίθηκε από τους επαγγελματίες υγείας με εμπειρία στον τομέα αυτόν ως

καίριο ζήτημα. Η απουσία συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου για τις υπηρεσίες της Τηλεϊατρικής, όπως τη δυνατότητα συνταγογράφησης και χορήγησης ιατρικών πιστοποιητικών σε ασθενείς που έχουν εξεταστεί μέσω Τηλεϊατρικής, συνιστά σημαντικό εμπόδιο στην ευρύτερη εφαρμογή και υιοθέτησή της από τους επαγγελματίες υγείας.

- Η διασφάλιση της **προστασίας των προσωπικών δεδομένων** κατά τη διάρκεια της χρήσης της Τηλεϊατρικής μέσω διαφόρων εφαρμογών αναδείχθηκε επίσης ως σημαντικό ηθικό και νομικό ζήτημα. Στο πλαίσιο αυτό, διαπιστώθηκε η ανάγκη χρήσης ασφαλών δικτύων και εξασφάλισης της προστασίας των δεδομένων κατά τη χρήση των διαφόρων τηλε-εφαρμογών.
- Η δυσχέρεια στην **προσβασιμότητα** των ασθενών στις υπηρεσίες της Τηλεϊατρικής τονίστηκε ιδιαίτερα από όλους τους συμμετέχοντες. Διαπιστώθηκε ελλιπής ενημέρωση των ασθενών για τη διαθεσιμότητα των εκάστοτε υπηρεσιών, αλλά και του τρόπου με τον οποίο μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν (πώς να κλείσουν ραντεβού κ.λπ.). Επομένως, σκόπιμες κρίθηκαν οι προσπάθειες αποτελεσματικής ενημέρωσης των πολιτών προς αυτή την κατεύθυνση.
- Η ανάγκη **ανεύρεσης κινήτρων** για τη συμμετοχή των ιατρών και των λοιπών επαγγελματιών υγείας σε υπηρεσίες Τηλεϊατρικής, ιδιαίτερα των ιατρών της περιφέρειας, όπου ο φόρτος εργασίας και η απουσία προς το παρόν οικονομικών κινήτρων φαίνεται να παρεμποδίζει την ευρύτερη υιοθέτηση των εν λόγω υπηρεσιών. Πιθανές λύσεις αποτελούν η χορήγηση επί πλέον αμοιβής για τη συμμετοχή στις υπηρεσίες της Τηλεϊατρικής όσον αφορά στην κάλυψη υπερωριών, αλλά και η ευαισθητοποίηση των ιατρών της περιφέρειας σχετικά με τα ουσιαστικά οφέλη της χρήσης της.
- Ο περιορισμένος χρόνος και η **μειωμένη διαθεσιμότητα** των ειδικών ιατρών των αστικών κέντρων που παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες Τηλεϊατρικής και ειδικότερα τηλε-συμβουλευτικής, όπως για παράδειγμα των πανεπιστημιακών κλινικών, αποτελεί επίσης εμπόδιο για την ευρύτερη υιοθέτησή της. Προς αυτή την κατεύθυνση, πιθανές λύσεις θα αποτελούσαν η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ή η εξασφάλιση επί πλέον αμοιβής

για τη συμμετοχή στις τηλεϊατρικές υπηρεσίες.

- Η ενεργή και έμπρακτη **συμμετοχή των δήμων και των περιφερειών** στις προσπάθειες ανάπτυξης της Τηλεϊατρικής και της ευρύτερης εφαρμογής της είναι καίριας σημασίας. Η αποτελεσματική συνεργασία των περιφερειακών μονάδων υγείας με τους δήμους της περιφέρειας θα συνέβαλε σημαντικά στην ενημέρωση των πολιτών, αλλά και στην υποστήριξη του έργου των επαγγελματιών υγείας.
- Αναδείχθηκε επίσης η ανάγκη δημιουργίας **πρωτοκόλλων λειτουργίας** των διαφόρων υπηρεσιών Τηλεϊατρικής, περιλαμβανομένων των πρωτοκόλλων εξέτασης ασθενών από διάφορες ειδικότητες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία τους και ένας ενιαίος και προτυποποιημένος τρόπος χρήσης των διαφόρων εφαρμογών.
- Ένα επί πλέον κρίσιμο ζήτημα αποτέλεσε η ανάγκη **εκπαίδευσης** των ιατρών και των λοιπών επαγγελματιών υγείας στην Τηλεϊατρική. Σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δεν έχει ενσωματωθεί ακόμη στις ιατρικές σχολές της χώρας μας ειδική εκπαίδευση σε θέματα Τηλεϊατρικής ή ψηφιακής υγείας. Δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων της χρήσης Τηλεϊατρικής συγκριτικά με τη διά ζώσης εξέταση, η ευαισθητοποίηση των νέων ιατρών ήδη από τα προπτυχιακά έτη, αλλά και η ανάλογη εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της άσκησης ειδικότητας, θα συνιστούσαν σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.

- Σημαντικό θέμα που συζητήθηκε ήταν η **ανάγκη «πιστοποίησης» των επαγγελματιών υγείας για τη χρήση της Τηλεϊατρικής**, όσον αφορά στην πρακτική χρήση συγκεκριμένων εφαρμογών ή προγραμμάτων Τηλεϊατρικής, ή και στην απόκτηση κλινικών δεξιοτήτων σε ψηφιακό περιβάλλον. Παρ' όλα αυτά, η απουσία εγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος προς αυτή την κατεύθυνση, επί του παρόντος εμποδίζει τη χρήση ή την εφαρμογή της συγκεκριμένης πρακτικής.
- Τέλος, τονίστηκε η σημασία της **«τηλε-φροντίδας στο σπίτι»** και η ανάγκη διαχωρισμού του τομέα αυτού από τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Τηλεϊατρικής. Η «τηλε-φροντίδα στο σπίτι» συνιστά ιδιαίτερα αναπτυσσόμενο και πολλά υποσχόμενο κλάδο, με σημαντικές δυνατότητες υπό συνεχή εξέλιξη.

Ευελπιστούμε ότι το παρόν κείμενο θέσης από την εκπαιδευτική ημερίδα της Τηλεϊατρικής θα συμβάλλει στην τροφοδότηση περαιτέρω γόνιμης συζήτησης και ευαισθητοποίησης της πολιτείας στα σημαντικά ζητήματα που συζητήθηκαν από τους επαγγελματίες υγείας με εμπειρία στον χώρο αυτόν, προκειμένου να αναπτυχθεί αποτελεσματικά ο τομέας της Τηλεϊατρικής στην Ελλάδα.

Τέλος, τονίζουμε την ιδιαίτερη σημασία της Τηλεϊατρικής στην προσπάθεια εξασφάλισης ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας στους πολίτες της χώρας μας.

*Θ. Αγγελοπούλου, Σ. Παπαγεωργίου,
Χ. Καρανίκας, Ε. Θηραίος
Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα*

ABSTRACT

Terms and conditions for implementation of telemedicine in Greece

T. AGGELOPOULOU, S. PAPAGEORGIOU, X. KARANIKAS, E. THIREOS

Athens Medical Society, Athens, Greece

Archives of Hellenic Medicine 2024, 41(3):295–296

Telemedicine and the use of new e-Health tools are a rapidly developing field, in which public and private entities, doctors and other health professionals participate. The incomplete legal framework in our country, the ensuring of the protection of personal data, the need to find incentives for the participation of physicians and other health professionals, to establish operating protocols, and also the need for education for health professionals, are critical issues for the development of telemedicine in our country.

Key words: Education, e-Health, Telemedicine

Corresponding author:

E. Thireos, Athens Medical Society, 23 Meandrou street,
115 26 Athens, Greece
e-mail: ethireos@gmail.com